

عنوان مقاله:

حقوق و نقش آن در پیشرفت علوم و فنون

محل انتشار:

کنگره ملی علوم انسانی (سال: 1385)

تعداد صفحات اصل مقاله: 18

نویسنده:

امیر صادقی نشاط - عضو هیئت علمی دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

خلاصه مقاله:

صرف نظر از اثر عام حقوق در پیشرفت علوم و فنون از راه تحقق نظم و امنیت در جامعه از طریق تدوین قوانین و مقررات و اعمال آن از سوی دستگاه قضائی، که موجب امنیت و سلامت جامعه و مهیا شدن زمینه برای شکوفایی فرهنگ و تمدن می شود، این مقاله تنها به بررسی نقش خاص حقوق در پیشرفت علوم و فنون خواهد پرداخت. حقوق « ، آن رشته از حقوق که مشخصاً با موضوع مورد بحث ارتباط پیدا می کند نامیده می شود که از طریق عوامل زیر ب هایفای نقش خود « مالکیت های فکری می پردازد: 1. حمایت مادی و معنوی از علما و فناورانی که آثاری را پدید آورده در اختیار جامعه قرار می دهند. حمایت از سرمایه گذاری ها و برقراری پیوند اقتصاد با علم و فناوری به منظور نشر آثار علمی و فنی در سطح وسیع جامعه. 3. منوط کردن حمایت قانونی به این که اطلاعات علمی و فنی در اختیار عموم گذارده شود. نکته پایانی اینکه به رغم بنداخیر، عملاً روزبه روز بر فاصله جوامع و اقتصادهای دانش محور با سایرین بیشتر می شود و این بدان علت است که محصولات علمی و فنی در سایه حمایت های قانونی و معاهدات بین الملی ارزش اقتصادی پیدا کرده و بخش قابل توجهی از تولیدات ملی برخی کشورها را تشکیل می دهد تا بدانجا که زمینه حمایت از انحصار اطلاعات علم را فراهم نموده، در معاهدات بین المللی بر آن تأکید می کند. بدین ترتیب علم و فناوری، اقتصاد و حقوق از یکطرف موجب رشد و توسعه فرهنگ و تمدن و ایجاد رفاه عمومی شده اند و از طرف دیگر زمینه را برای افزایش فواصل طبقاتی در سطح جهان فراهم کرده اند. حقوق از دو جهت در پیشرفت علوم و فنون نقش ایفا نموده و زمینه توسعه آن را فراهم می آورد. نخست از جهت عام، که نظم و امنیت را در جامعه برقرار می سازد و با برپایی تشکیلات قضائی از آن حمایت می نماید . بدیهی است که تنها در چنین محیط امن و سالمی است که امکان تعلیم و تربیت به نحو وسیع و صورت گرفتن تحقیقات به شکل عمیق برای دانشمندان به وجود می آید و علم و هنر و ادب شکوفا خواهد گردید. جهت دوم، کمک بلکه دخالت نظام مند حقوق در فراهم آوردن زمینه پیشرفت علوم و فنون و فرهنگ در جامعه است. این نقش در تعامل با علم و اقتصاد و از طریق تدوین قواعد ویژه در حمایت از آثار ادبی و هنری، و اختراعات صنعتی عملی می گردد. جهت اول به رغم اهمیت فراوانی که دارد به لحاظ بداهت، نیازی به شرح و توضیح ندارد؛ لذا تنها جهت دوم در این مقاله به اختصار بررسی می شود.

کلمات کلیدی:

علوم انسانی، رشته حقوق، علوم و فنون، نظام آموزشی

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/100687>

